

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSKK/54

T.C.
YARGITAY
10. Hukuk Dairesi

Esas No. 2020/2445
Karar No. 2020/4535
Tarihi: 17/09/2020

- ÖLÜM AYLIĞININ PAYLAŞTIRILMASI
- HEM EŞTEN HEM BABADAN ÖLÜM AYLIĞI BAĞLANAMAYACAĞI

ÖZETİ: Davanın yasal dayanağı olan 5510 sayılı Kanunun 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren ve “Ölüm aylığının hak sahiplerine paylaşılması” başlığını taşıyan 34. maddesinde, sigortalının evli olmayan, boşanan, dul kalan kızlarına ölüm aylığı bağlanabilmesi, bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmama veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olma koşullarına bağlanmış, “Aylık ve gelirlerin birleşmesi” başlıklı 54. maddede ise bu Kanuna göre bağlanacak aylık ve gelirlerin birleşmesi durumunda, hem eşinden, hem de ana ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihine göre eşinden ya da ana ve/veya babasından bağlanacak aylığının bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Belirtilen açıklamalar ışığında dava dosyası incelendiğinde, babası üzerinden aylık alma açısından hakkı doğuran olay eşinin vefat ettiği tarih olduğundan, söz konusu tarihteki (17.3.2018) ilgili mevzuatın yukarıda belirtilen maddeleri uyarınca davacının çift aylığa hak kazanamadığı belirgindir.

DAVA: Dava, yaşamlarını yitiren sigortalı eş ve baba üzerinden hak sahibi sıfatıyla çift ölüm aylığı bağlanması gerektiğinin tespiti ile aksine kurum işleminin iptali istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesince, hükümde belirtilen gerekçelerle davanın kabulüne dair verilen karara karşı davalı Kurum avukatınca istinaf yoluna başvurulması üzerine, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince istinaf isteminin reddine dair karar verilmiştir.

Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince verilen kararın temyizden incelenmesi davalı Kurum avukatı tarafından istenmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi ... tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

I-İSTEM:

Davacı, eşinden ölüm aylığı aldığını, babası üzerinden de bağlanan ölüm aylığı bağlanması için kuruma başvurduğunu davalı Kurum tarafından talebinin reddedildiğini aksine kurum işleminin iptali ile ölüm aylığının bağlanmasını talep etmiştir.

II-CEVAP:

Davalı Kurum vekili, kurum işlemi yerinde olduğundan bahisle davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III-MAHKEME KARARI:

A-İLK DERECE MAHKEME KARARI

“1-Davanın kabulü ile,

Davacının eşinden ölüm aylığı almakta iken babasından dolayı ölüm aylığı alması gerektiğinin tespiti ile buna aykırı kurum işleminin iptaline” dair hüküm kurulmuştur.

B-BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI

Farklı sigortalılık statüsüne tabi olduğu hukuk genel kurulu ve 21. Hukuk Dairesi kararları gözetildiğinde mahkeme kararında hukuka aykırılık bulunmadığından bahisle, istinaf isteminin reddine karar verilmiştir.

IV-TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURU VE NEDENLERİ:

Davalı vekili, Kurum işleminin yerinde olduğunu belirterek, söz konusu mahkeme kararının bozulmasını talep etmiştir.

V-İLGİLİ HUKUK KURALLARI VE İNCELEME:

Dosya kapsamı incelendiğinde, davacıya 17.3.2018 tarihinde yaşamını yitiren sigortalı eşi üzerinden dolayı 4/b kapsamında ölüm aylığı bağlandığı ve 5.3.1990 günü ölen babası üzerinden ölüm aylığı bağlanması talebinin kurumca red edilmesi üzerine eldeki davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davanın yasal dayanağı olan 5510 sayılı Kanununun 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren ve “Ölüm aylığının hak sahiplerine paylaşılması” başlığını taşıyan 34. maddesinde, sigortalının evli olmayan, boşanan, dul kalan kızlarına ölüm aylığı bağlanabilmesi, bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmama veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olma koşullarına bağlanmış, “Aylık ve gelirlerin birleşmesi” başlıklı 54. maddede ise bu

Kanuna göre bağlanacak aylık ve gelirlerin birleşmesi durumunda, hem eşinden, hem de ana ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihine göre eşinden ya da ana ve/veya babasından bağlanacak aylığının bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Belirtilen açıklamalar ışığında dava dosyası incelendiğinde, babası üzerinden aylık alma açısından hakkı doğuran olay eşinin vefat ettiği tarih olduğundan, söz konusu tarihteki (17.3.2018) ilgili mevzuatın yukarıda belirtilen maddeleri uyarınca davacının çift aylığa hak kazanamadığı belirgindir.

Bu maddi ve hukuki olgular göz önünde bulundurulmaksızın, yazılı şekilde hüküm kurulması, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir. O hâlde, davalı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesinin istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin kararının kaldırılarak, İlk Derece Mahkemesince verilen hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi kararının, HMK'nın 373/1 maddesi gereğince kaldırılarak temyiz edilen ilk derece mahkemesi hükmünün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine ve kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 17.9.2020 gününde oybirliğiyle karar verildi.